



# مدد حقوق

شایعه  
کتابخانه  
دانشگاهی  
جمهوری اسلامی  
جمهوری اسلامی  
۰۹۱۲-۰۷۸۳-۰۷۸۴

دوره ۶ - شماره ۱۵ - تابستان ۱۴۰۲

انواع مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی  
محمد‌مهدی اسدی

ازیبایی حقوق مالیه زنان در حقوق خانواده اسلامی: مطالعه تطبیقی در حقوق ایران، مصر، مراکش و تونس  
حسین موحدیان، محسن اسماعیلی، محمد روش  
بررسی تطبیقی شیوه‌های جبران خسارت معنوی در نظام حقوقی ایران و انگلستان  
عارف رشنودی، یوسف احمدی

تحلیلی بر مشکلات پژوهیدگی ثانویه مهاجران در فرایند دادرسی (مطالعه موردی مهاجرین افغانی، عراقی و لبنانی)  
امین حاجی وند، سید احسان حکیم زاده، امین علی زاده  
دیپلماسی دفاعی اختلافات مرزی هیرمند و عدم پیروی معاهداتی  
سبحان طبی، سانا ابوالقاسمی

بررسی تطبیقی مسئولیت کیفری اطفال در نظام حقوقی ایران و آمریکا  
امین امیریان فارسانی

تحلیل الگوی رابطه سلسله‌مراتبی میان دادستان و دادیار در حقوق کیفری ایران  
سعید قاندی، شبیم جهانگیری

تحلیل حقوقی و جرم شناختی نقش زنان در گروهک‌های تروریستی  
ندا قهرمان‌زاده، امین حاجی وند، داود علیزاده

ذذی دریابی در آب‌های سومالی به مثابه تهدیدی علیه امنیت و حقوق بین‌الملل  
جمشید سیاه منصور، هدایت حسن پور، احمد رضا امتحانی، زهرا فرجی  
راهکارهای مبارزه با فساد مالی مقامات دولتی در حقوق ایران

سجاد مرادی، امیرحسن ابوالحسنی  
اجرت المثل زوجه در قوانین جمهوری اسلامی ایران و فقه اسلامی  
پرویز رضافی، فاطمه امیری

نقش سیاست کیفری ایران در مدیریت رمزارزها  
مصطفی کرمی پور، مونا رجب زاده باگی  
قلمرو ضمانت بایع قضول در پرداخت غرامات در فقه، حقوق و رویه قضایی

عباس باقری، سیاوش راضی  
اقتصاد جرم در تحلیل کثرت گرایی مجازات و فردی کردن آن  
اسماعیل کشکولیان، محمود اشرفی مهابادی، امین امیریان فارسانی  
کیفرهای جامعه مدار: چالش‌ها، آثار و پیامدها در نظام کیفری ایران

ایرج مروتی، جهانشاه شکری، اسماعیل قمری  
واکاوی سیاست تقیینی ایران در خصوص حاشیه نشینی

نسیم کریمی  
نظام حاکم بر اجرای آراء در دیوان عدالت اداری

رضاء حسن نژاد عمرانی  
سیاست کیفری افتراقی تشید و تحفیض مجازات‌ها در قانون نیروهای مسلح (مطالعه تطبیقی جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده امریکا)  
پاسر شاکری

بوم زدایی، نسل زدایی، سرمایه‌داری و استعمالگرایی؛ پیامدهای آن بر مردمان بومی و زیست بوم‌های جهانی  
سید علیرضا میرکمالی، امین حاجی وند، بهزاد توسلی فام  
چایگاه ترجمه دادگاهی در ایران و ایالات متحده امریکا  
زهرا وهبی، محمد قربان زاده



## Types of Funding Models of International Arbitration

### انواع مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی

محمد مهدی اسدی

دانشجوی دکتری حقوق تجارت و سرمایه‌گذاری بین‌المللی، دانشکده حقوق، دانشگاه

شهید بهشتی، تهران، ایران

law\_asadi@yahoo.com

<http://orcid.org/0000-0002-5281-102x>

#### Abstract

The funding of international arbitration is considered one of the areas of investment, according to which the possibility of pursuing Claims in arbitration. The diversity of funder and funded has led to a wide variety of international arbitration funding models. The third party funding in international arbitration (TPF) has been as the most popular and newest method of funding in the international arbitration. But the fact is that before the emergence of this new phenomenon, different funding models such as Attorney, insurance, loans and Assignment/Sale of Claims or Awards have been used, which of course, with the emergence and use of "TPF" development and have evolved. Of course, with the passage of time, active investors in the funding of international arbitration in order to invest and attract provide new client of international arbitration funding models such as the Enforcement Financing, portfolio funding, corporate financing, Going Beyond Financing Legal Cost and Equity Financing. Entering in funding of international arbitration requires knowing the types of funding methods of international arbitration.

**Keywords:** Funding of International Arbitration, Types of financing Models of International Arbitration, Third Party Funding in International Arbitration (TPF).

Received: 2023/04/16 - Review: 2023/06/30 - Accepted: 2023/08/20

#### چکیده

تأمین مالی داوری بین‌المللی یکی از حوزه‌های سرمایه‌گذاری محسوب می‌گردد که به موجب آن امکان اقامه و پیگردی دعوا برای اشخاص مختلف در دیوان‌های داوری فراهم می‌گردد. تبع تأمین کنندگان و مقاضیان تأمین مالی منجر به مجموعه گسترده‌ای از مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی شده است. تأمین مالی داوری بین‌المللی توسط شخص ثالث (موسوم و به اختصار «تی بی اف») به عنوان محبوب‌ترین و جدیدترین روش تأمین مالی به شدت در حوزه داوری بین‌المللی مورد استقبال قرار گرفته است.

اما واقعیت این است که پیش از ظهور این پدیده جدید مدل‌های

مختلف تأمین مالی مانند تأمین مالی و کل، بیمه، وام و واگذاری یا فروش دعوی یا رأی مورد استفاده قرار داشته است که البته با

ظهور و استفاده از «تی بی اف» توسعه و تکامل یافته‌اند. البته با

گذشت زمان سرمایه‌گذاران فعل در حوزه تأمین مالی داوری

بین‌المللی بهمنظور سرمایه‌گذاری در حوزه تأمین مالی و جذب

مشتری مدل‌های جدید تأمین مالی داوری بین‌المللی از قبیل تأمین مالی اجرای رأی، تأمین مالی برتفوی، تأمین مالی شرکی، تأمین مالی فراتر از تأمین هزینه‌های حقوقی و تأمین مالی سهامی را ارائه

کردن. ورود در عرصه سرمایه‌گذاری در حوزه داوری مستلزم

شناخت انواع روش‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی است که

هدف اصلی مقاله حاضر را تشکیل می‌دهد.

**وازگان کلیدی:** تأمین مالی داوری بین‌المللی، انواع مدل‌های

تأمین مالی داوری بین‌المللی، تأمین مالی داوری بین‌المللی توسط

شخص ثالث (موسوم و به اختصار «تی بی اف»).

ارجاع:

اسدی، محمدمهری؛ (۱۴۰۲)، انواع مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی، تمدن حقوقی، شماره ۱۵.

**Copyrights:**

Copyright for this article is retained by the author(s), with publication rights granted to Legal Civilization. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.



CC BY-NC-SA

**مقدمه**

تأمین مالی داوری بین‌المللی یک بستر سرمایه‌گذاری محسوب می‌گردد که در چهارچوب آن امکان اقامه و پیگری دعوا برای اشخاص مختلف در دیوان‌های داوری فراهم می‌گردد. تنوع تأمین‌کنندگان و مقاضیان تأمین مالی منجر به مجموعه گسترده‌ای از مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی شده است. تأمین مالی داوری بین‌المللی توسط شخص ثالث (موسوم و به اختصار «تی بی اف») جدیدترین روش تأمین مالی داوری بین‌المللی است که ویژگی اصلی و متمایز آن تأمین مالی دعواست که شخص تأمین مالی کننده صرفاً در صورت موفقیت شخص تأمین مالی شده در دعوا استحقاق دریافت مبلغ موردن توافق را دارد (بهمنی و اسدی، ۱۴۰۰، ۹۶). باگذشت زمان سرمایه‌گذاران فعل در حوزه تأمین مالی داوری بین‌المللی به منظور سرمایه‌گذاری در حوزه تأمین مالی و جذب مشتری مدل‌های جدید تأمین مالی داوری بین‌المللی ارائه کردند. در این زمینه می‌توان به تأمین مالی اجرای رأی، تأمین مالی پرفروی، تأمین مالی شرکتی، تأمین مالی فراتر از تأمین هزینه‌های حقوقی و تأمین مالی سهامی اشاره نمود. همچنین مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی دیگری پیش از «تی بی اف» طی سال‌ها (ضمن تکامل و توسعه) مورد استفاده قرار می‌گرفته است. اگر شرکت بیمه به موجب بیمه‌نامه معهد به پرداخت هزینه‌های داوری باشد، بیمه به عنوان مدلی از تأمین مالی محسوب می‌گردد. تأمین مالی و کیل یکی دیگر از اشکال تأمین مالی است (Richmond, 2005, 650). مراجعه به مؤسسه‌ای که هیچ ارتباطی با دعوا و طرفین دعوا ندارد جهت دریافت وام، همچنین واگذاری یا فروش دعوا یا رأی را می‌توان از دیگر مدل‌های تأمین مالی نام برد. در این مقاله، ابتدا مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی شامل تأمین مالی و کیل، بیمه، وام و واگذاری

یا فروش دعوی یا رأی که پیش از «تی پی اف» وجود داشته و البته با ظهرور و استفاده روزافرون از «تی پی اف» توسعه و تکامل پیدا کردند بررسی می‌شود. در ادامه مدل «تی پی اف» به اختصار و تکامل مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی پس از پیدایش و گسترش «تی پی اف» موضوع مطالعه قرار خواهد گرفت.

### ۱- مدل‌های رایج تأمین مالی داوری بین‌المللی پیش از ظهرور «تی پی اف»

در این قسمت، مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی که پیش از پیدایش «تی پی اف» وجود داشتند بررسی خواهد شد. هرچند روش‌های تأمین مالی دعوا توسط وکیل، بیمه و وام پیش از «تی پی اف» مورد استفاده بودند، اما ظهرور و گسترش «تی پی اف» باعث شد برخی تحولات در ارتباط با این مدل‌های تأمین مالی دعوا ایجاد شود که در ادامه با تفصیل بیشتر مورد بحث قرار می‌گیرد.

#### ۱-۱- تأمین مالی توسط وکیل

وکلا ممکن است به عنوان تأمین‌کننده مالی اقدام کنند.<sup>۱</sup> تأمین مالی داوری بین‌المللی توسط وکیل می‌تواند به صورت رایگان (برای احسان)،<sup>۲</sup> دستمزد احتمالی<sup>۳</sup> و یا هزینه مشروط<sup>۴</sup> باشد.<sup>۵</sup> در وکالت رایگان، وکیل کل هزینه‌های وکالت موکل را که معمولاً شخصی ضعیف و ناتوان، یا شخصی است که قادر به پرداخت هزینه نیست بدون این که هیچ توقع و انتظار منطقی برای جبران یا سود بردن متصور شود بر عهده می‌گیرد. گاهی در حوزه‌های قضایی که در آن شخص بازنشده باید هزینه‌های وکیل طرف برنده را بر اساس قوانین و مقررات حاکم بر دعوا یا بر اساس تصمیم مرجع صادره کننده رأی پرداخت نماید ممکن است هزینه‌های وکیل پرداخت شود. وکالت رایگان معمولاً به عنوان نوعی از تأمین مالی محسوب نمی‌گردد، زیرا پولی به صورت مستقیم بین وکیل و موکل مبادله نمی‌شود، با این حال، اثر عملی نمایندگی یک موکل توسط وکیل بدون الزام به پرداخت را می‌توان به این دلیل که بار مالی وکالت حقوقی از

۱- تأمین مالی وکیل در اینجا شامل وکیل و شرکت حقوقی هر دو می‌باشد.

2- Pro Bono

3- Contingency

4- Conditional Fee Arrangements

۵- مجاز بودن تأمین مالی وکیل با دستمزد احتمالی هنوز در بسیاری از کشورها یک موضوع بحث‌برانگیز است. کشورهای زیادی توافقنامه‌های «عدم پرداخت دستمزد در صورت عدم برد» را منع کرده‌اند. این مسئله وکلا را از ورود به توافقنامه دستمزد احتمالی با موکل منع می‌کند. بسیاری از حوزه‌های قضایی به وکلا یا مؤسسات حقوقی اجازه فعالیت به عنوان تأمین‌کننده مالی را نمی‌دهند. در ایالت کالیفرنیا و کشورهایی مثل نیجریه یا کره جنوبی که اعتبار توافقنامه‌های دستمزد احتمالی پذیرفته شده است فعالیت‌های تأمین مالی وکلا تا حدودی مجاز است. نک: Chang,2018,477; Ogbuanya,2018,303; Wachter,2018,355.

موکل به وکیل انتقال یافته به عنوان شکلی از تأمین مالی در نظر گرفت.<sup>۶</sup> و کالت با دستمزد احتمالی به این صورت است که وکیل و کالت موکل را با هزینه‌های شخصی خود بر عهده می‌گیرد، اگر موکل عوایدی از رأی دریافت نماید آن گاه هزینه‌های وکیل به همراه مبالغ اضافی بر اساس بخش یا درصدی از عایدی دریافتی پرداخت خواهد شد (Steinitz, 2011, 1293). اگر موکل در پرونده بازنده شود وکیل معمولاً هیچ مبلغی برای خدمات خود دریافت نخواهد کرد و اثر عملی این توافق مانند وکالت رایگان است.

ساختار معمول در رابطه موکل-وکیل این‌گونه است که موکل سایر هزینه‌های داوری را از طریق منابع شخصی یا تأمین مالی بیرونی پرداخت می‌کند. با این حال در برخی موارد وکیل موافقت می‌کند که سایر هزینه‌های داوری را نیز پرداخت نموده و در مقابل دستمزد بالاتری را دریافت نماید. این نوع توافق به شکل مفهومی و ساختاری و به شیوه‌های مختلف مشابه با «تی پی اف» است. وکالت با هزینه‌های مشروط مشابه با وکالت با دستمزد احتمالی است، به غیراز این که وکیل هزینه‌های تخفیفی را (به جای عدم دریافت هزینه) از موکل درخواست می‌کند. البته اگر موکل برنده شود آن گاه وکیل هزینه دستمزد خود را بر اساس نرخ ساعتی معمول به علاوه هزینه موقفيت<sup>۷</sup> به عنوان پاداش دریافت می‌کند (Bristows, 2011).

تفاوت مهم بین وکالت با دستمزد احتمالی و وکالت با هزینه مشروط آن است که در وکالت با دستمزد احتمالی ریسک باخت کامل‌آبروی شانه‌های وکیل قرار می‌گیرد، درحالی که در وکالت با هزینه مشروط ریسک باخت بین وکیل و موکل تقسیم می‌شود. وکالت با هزینه مشروط تضمین می‌کند که وکیل حداقل بخشی از هزینه‌های تلاش خود را دریافت خواهد کرد.

شرکت‌های حقوقی وجود دارند که اندوخته‌های احتیاطی برای پشتیبانی از فعالیت‌های مبتنی بر دستمزد احتمالی ایجاد کرده‌اند، اما بسیاری از شرکت‌های حقوقی محافظه‌کار قادر به پذیرش ریسک در پرونده‌های بزرگ نیستند. چنین شرکت‌هایی به احتمال بسیار به سراغ تأمین کنندگان مالی ثالث می‌روند. تحولات در خصوص امکان دسترسی به گزینه‌های تأمین مالی برای توانمند کردن شرکت‌های حقوقی برای کاهش ریسک دستمزد خود<sup>۸</sup> و همین‌طور افزایش تأمین مالی سبد سهام شرکت حقوقی باعث شده است شرکت‌هایی که محافظه‌کار هستند (درحالی که نگرانی‌های آن‌ها در خصوص ریسک دستمزد و

<sup>۶</sup>- وکالت رایگان در داوری بین‌المللی بسیار نادر است (تاکنون)، ولی بعضی سَمَّن‌های خاص به عنوان دوست و همیار فعالیت می‌کنند و قابل‌باور است که درنهایت ممکن است خدمات وکالتی را برای بعضی دعاوی که مربوط به اهداف تعریف شده این سَمَّن‌ها هستند ارائه نمایند.

جریان نقدی کاهش می‌یابد) امکان انجام کارهای بیشتر بر اساس دستمزد احتمالی داشته باشدند. «تی پی اف» می‌تواند با وکالت با دستمزد احتمالی در تضاد قرار گیرد. اگرچه تأمین کننده مالی در هر دو تنها در صورت موفقیت پاداش دریافت می‌کند، اما در وکالت با دستمزد احتمالی سرمایه‌گذار بالقوه که هزینه و مخارج داوری را بر عهده دارد و کیل طرف دعواست. در حالی که برخی نویسنده‌گان این توافق را «تی پی اف» می‌دانند (Kaplan, 2013, 77)، تفاوت موجود بین این دو یک رفتار مشابه را توجیه نمی‌کند. یکی از این تفاوت‌ها این است که برخلاف «تی پی اف» که منجر به ورود یک تأمین کننده مالی در حوزه روابط سنتی و کیل-موکل می‌شود، در وکالت با دستمزد احتمالی، وکیل شخص غیرمرتبط با رسیدگی نیست (Trusz, 2013, 1682). به علاوه، با وجود این که وکیل ریسک عدم موفقیت را بر عهده می‌گیرد، موکل کنترل مستقیم بر اداره پرونده را حفظ می‌کند (Nieuwveld&Sahani, 2017, 18). بنابراین نگرانی از تأثیر شخص ثالث، تعارض منافع و از بین رفتن محرومگی بین وکیل و موکل در مورد دوم ایجاد نمی‌شود.

#### ۲-۱- بیمه

بیمه یکی از قدیمی‌ترین منابع جایگزین و رایج‌ترین شکل تأمین مالی داوری بین‌المللی است.<sup>۹</sup> بر اساس محتوای بسیاری از بیمه‌نامه‌ها، شرکت بیمه توافق می‌کند که هزینه‌های حقوقی برای طرح دعوا، دفاع در برابر دعوا، پرداخت مبلغ مندرج در دستور صادرشده علیه شخص بیمه‌شده یا رأی صادره و یا هر دو آن‌ها را تأمین مالی نماید (Steinitz, 2011, 1296). ویژگی کلیدی «بیمه سنتی» این است که شرکت بیمه عمولاً شخص بیمه‌شده را ملزم به تفویض تمام یا بخشی از کنترل خود بر فرآیند مدیریت پرونده و هر نوع مذاکره یا توافق بالقوه می‌کند. بیمه‌نامه ممکن است حق کامل این مسئله را که چه زمان و با چه شدتی پرونده پیگیری شود، چه زمانی باید به حل و فصل رضایت داد، یا از دعوا صرفنظر نمود به شرکت بیمه دهد (Steinitz, 2011, 1296). بنابراین کمک مالی شرکت بیمه عمولاً نسبت مستقیمی با میزان مالکیت و کنترل این شرکت بر پرونده دارد.

اشاره شد که شرکت بیمه کنترل کامل بر مدیریت دعوا را در بسیاری از حوزه‌های قضایی در سراسر جهان در اختیار می‌گیرد و بنابراین کاملاً متفاوت از هر سه نوع تأمین مالی توسط وکیل است. علیرغم این که وکیل بخش اعظم یا کل ریسک باخت موکل در پرونده را می‌پذیرد، ولی موکل کنترل مستقیم بر مدیریت پرونده را در دست خواهد داشت. دلیل اصلی تفاوت بین اختیارات اعمال شده توسط این دو نوع تأمین کننده مرتبط با راهنمای رفتاری و اخلاقی حرفه ایی حاکم بر شغل وکالت است که وکیل را ملزم می‌کند تا پرونده

۹- نک: Steinitz,2011,1296; Clanchy,2016,232.

موکل خود را (بدون این که توجهی به احتمال موقیت داشته باشد) با جدیت پیگیری کرده و همواره به نفع موکل خود رفتار نماید (حتی اگر پرونده به نظر غیرقابل برد باشد). بنابراین، اگر وکیل تلاش خود را برای پیگیری دعوای موکل به منظور کاهش هزینه‌ها (حتی اگر پرونده به نظر غیرقابل برد باشد) کاهش دهد، اصول اخلاق و رفار حرفة‌ای را نقض کرده است. از سوی دیگر، شرکت ارائه‌کننده «بیمه مسئولیت سنتی» دارای توانایی دفع ضرر خود در هر زمان با حل و فصل پرونده، یا پس گرفتن دعوا (بدون توجه به منافع بیمه‌گذار) خواهد بود (Steinitz, 2011, 1296). با این حال، مزیت استفاده از وکیل به عنوان تأمین مالی کننده این است که به صورت معمول وکیل الزاماً به پرداخت مبلغ مندرج در رأی یا تصمیم صادرشده علیه موکل بازنشده ندارد، درحالی که شرکت بیمه در بیمه‌نامه با نام‌های «بیمه پیش از رویداد» و «بیمه پس از رویداد» وجود دارد که هدف اصلی آن پوشش هزینه‌های حقوقی شخص بیمه‌شده یا هزینه‌های حقوقی طرف برندۀ در صورت شکست شخص بیمه‌شده در پرونده یا هر دو این‌ها است (Bristows, 2011).

«بیمه پس از رویداد» (که به شکل روزافزونی به عنوان «بیمه دادرسی/داوری» شناخته می‌شود) بعد از ایجاد دعوای حقوقی خریداری می‌شود و ریسک شکست طرف بیمه‌شده در دادرسی/داوری را پوشش می‌دهد. این صنعت در اوایل دهه ۲۰۰۰ میلادی در بریتانیا شکوفا شد و به شکل تاریخی هدف آن بیمه کردن ریسک جرمان هزینه‌ها (مسئولیت هزینه‌های طرف مقابل) است.<sup>۱۰</sup> «بیمه دادرسی/داوری» هرچند یک صنعت حجره‌ای و بسیار تخصصی است، ولی امروزه به بلوغ رسیده و تثبیت یافته است. پوشش بیمه ممکن است شامل تأمین هزینه‌های وکیل شخص بیمه‌شده و همچنین سایر هزینه‌های داوری باشد. بریتانیا همچنان یکی از بزرگ‌ترین بازارها در این زمینه است. این صنعت علی‌الخصوص در آمریکای شمالی و آسیا و همین‌طور در سراسر اروپا در حال رشد سریع است. در حال حاضر بسیاری از بیمه‌گران دارای تجربه پذیرش داوری‌های بزرگ و پیچیده بین‌المللی (هم تجاری و هم سرمایه‌گذار-دولت) هستند. هنگام توصیف بازار بیمه دادرسی/داوری بین‌المللی، عبارت «بیمه پس از رویداد» ممکن است بیش از اندازه محدود به نظر برسد، اما این واقعیت وجود دارد که بعضی از ساختارها، قیمت حق بیمه، ملاک‌های پذیره‌نویسی و جمله‌بندی بیمه‌نامه‌ها ریشه در بازار «بیمه پس از رویداد» بریتانیا دارد. این بازار به شکل معناداری تکامل یافته و گستره و پیچیدگی آن بیشتر شده است و بسیاری از بازیگران کنونی این بازار خود

۱۰- اغلب بیمه‌نامه‌ها هزینه‌های خود خواهان از قبیل دستمزد کارشناس، دستمزد وکلا، هزینه‌های داوری و هزینه‌های مشابه را نیز پوشش می‌دهند.

را به عنوان صادر کننده «بیمه پس از رویداد» در نظر نمی‌گیرند.

«بیمه‌نامه‌های دادرسی/داوری» (شامل «بیمه پس از رویداد») ممکن است به شیوه‌های مختلف ساختاردهی شود. یک مدل معمول که منحصر به این نوع بیمه است، مدل «بیمه‌نامه مبتنی بر احتمال» است که بر اساس آن، شخص بیمه‌شده تنها در صورتی و زمانی به بیمه گر حق بیمه می‌پردازد که در دعواهای خود موفق شود. در این حالت، حق بیمه معمولاً (بر اساس مقدار توافق شده یا خسارات وصول شده)، مشابه با بازگشت سرمایه یک تأمین کننده مالی ثالث در «تی پی اف»، پرداخت خواهد شد. در حالی که بازار بیمه (پس از رویداد و دادرسی/داوری) در سطح بین‌المللی گسترش می‌یابد، این بازار به شکل روزافروزی در رقابت مستقیم (و همین‌طور در بعضی موارد پشتیبانی کننده و مکمل) بازار «تی پی اف» است. در عمل، خواهانی که به فکر استفاده از «تی پی اف» به عنوان یک گزینه احتمالی است، ممکن است به صورت موازی به فکر استفاده از بیمه برای پوشش هزینه‌های حقوقی و/یا هزینه‌های طرف مقابل باشد.

«تی پی اف» را می‌توان از انواع تخصصی شده بیمه مانند «بیمه پیش از رویداد» و «بیمه پس از رویداد» که به‌طور خاص برای پوشش مخارج و هزینه‌های حقوقی بیمه‌شده و یا هرگونه هزینه جانبی مندرج در رأی تمایز داد. تفاوت بین «تی پی اف» و «بیمه پیش از رویداد»، عنصر پیش خرید<sup>۱۱</sup> است که فرد بیمه‌شده برای حذف هزینه‌های مربوط به داوری که در حال حاضر وجود ندارد انجام می‌دهد.<sup>۱۲</sup> در مقابل، تأمین کننده مالی در «تی پی اف» ارزیابی خود را از سرمایه‌گذاری در پرونده مقاضی انجام می‌دهد و مقید به هیچ‌گونه تعهدی که پیش از داوری انجام شده باشد نیست. «بیمه پس از رویداد» از این جهت که منجر به درگیر شدن با نوعی از تأمین مالی پس از ظهور دعوا می‌شود مشابه «تی پی اف» است، اما بیمه گر هیچ حقی در عایدی رأی (به گونه‌ای که تأمین کننده مالی در «تی پی اف» دارد) نخواهد داشت.

### ۱-۳-۱ وام

برخلاف انواع تأمین مالی ذکر شده تاکنون، وام باید بدون توجه به وضعیت نهایی دعوا استرداد شود. موکل ممکن است وامی را از وکیل خود دریافت نماید، یا درخواست وام سنتی به بانک یا دیگر مؤسسات مالی ارائه کند (Richmond, 2005, 651). مزیت اصلی وام این است که وام‌گیرنده حق مدیریت و کنترل کامل بر دعوا را برای خود حفظ خواهد کرد. با این حال، مشکل وام این است که وام‌گیرنده قادر به تقلیل ریسک باخت در پرونده نیست و وام باید بدون توجه به تصمیم نهایی دعوا

استرداد شود. و کیل ممکن است به دنبال وام تجاری به منظور پر کردن شکاف بین هزینه‌های جاری خود و ورودی نقدی مورد انتظار از موقیت در پرونده‌های مبتنی بر وکالت با دستمزد احتمالی یا وکالت با هزینه مشروط باشد (Richmond, 2005, 651). وام‌های داوری هزینه‌های داوری را تا رسیدن به نتیجه پوشش می‌دهد. این وام‌ها از «تی پی اف» متمایز هستند چراکه برخلاف «تی پی اف»، وام باید فارغ از نتیجه داوری مسترد شود (Bench&Sahani, 2017, 18).

#### ۴-۱- واگذاری یا فروش دعوی یا رأی

وضعیت‌های بسیاری وجود دارد که در آن واگذاری دعوی ممکن است هم برای مالک دعوی و هم تأمین‌کننده مالی به «تی پی اف» ترجیح داده شود. مالک دعوی ممکن است رسیدگی‌های طولانی‌مدت داوری را دارای هزینه و زمان‌بر بداند و ترجیح دهد حقوق دعوا را به شخص دیگری انتقال دهد و در مقابل مبلغ کمتری در همان لحظه دریافت کند. از دید تأمین‌کننده مالی داشتن کنترل کامل بر دعوا ممکن است بسیار مطلوب باشد.

واگذاری دعوی ممکن است بعد از تغییر بنیادی شرکتی از قبیل ادغام، تحصیل یا فروش دارایی‌ها و همین‌طور از طریق تسویه طی ورشکستگی، انحلال یا دیگر فرآیندهای حقوقی مشابه رخ دهد (Steinitz, 2011, 1299). روش معمول دیگر عبارت است از واگذاری حق پیگیری دعوی در ازای پرداخت پول یا دیگر دارایی‌های ارزشمند در حوزه قضایی که اجازه چنین انتقال‌هایی را می‌دهد. مثالی آشنا از این دست عبارت است از توافق وصول بدھی که طلبکار اصلی حق وصول و دریافت بدھی را به یک آژانس وصول بدھی واگذار می‌کند. طلبکار اصلی ممکن است دعواهای بدھی را با مبلغی کمتر از ارزش اولیه آن به منظور دریافت فوری مبلغی از وصول کننده بدھی ثالث واگذار نماید. آژانس وصول بدھی به طلبکار جدید تبدیل شده و تمام ریسک عدم توانایی وصول بدھی را بر عهده می‌گیرد (Steinitz, 2011, 1299). مثال دیگر عبارت است از تأمین مالی شخص ثالث برای دعاوی جمعی یا دعاوی گروهی که خواهان‌ها دعاوی خود را به یک انجمن ( مؤسسه) غیرانتفاعی واگذار می‌کنند تا از تأمین مالی شخص ثالث برای پیگیری اقدامات حقوقی یا حل وفصل دعوا از طرف آن جمع یا گروه استفاده نماید.<sup>۱۳</sup> روش دیگر، واگذاری رأی است. این شیوه عملی در تعدادی از حوزه‌های قضائی اجازه داده می‌شود و تاریخچه آن به قبیل از «تی پی اف» باز می‌گردد. بسیاری از صندوق‌های سرمایه‌گذاری که در این فضای فعالیت دارند خود را تأمین‌کننده مالی ثالث نمی‌دانند، با این حال بسیاری از اشخاص تأمین‌کنندگان مالی ثالث چنین فرصت‌هایی را نیز مدنظر قرار می‌دهند.

## ۲- «تی پی اف» و تکامل مدل‌های تأمین مالی داوری بین‌المللی

«تی پی اف» یک روش سرمایه‌گذاری است که در آن شخصی که طرف دعوا محسوب نمی‌شود هزینه‌های لازم برای طرح دعوا توسط یکی از طرفین دعوا را تأمین، یا متعهد به پرداخت مبلغ محاکومیت می‌شود (Steinitz, 2011, 1276). توافق بین تأمین‌کننده ثالث و شخص تأمین مالی شده ممکن است همچنین شامل جبران هزینه‌های طرف دیگر (در صورت شکست در دعوا) شود. در این روش استداد هزینه‌ها مشروط به موفقیت شخص تأمین مالی شده در دعوا است.<sup>۱۴</sup> در ظاهر، این نوع تأمین مالی مشابه با تأمین مالی و کالت با دستمزد احتمالی است، به‌جز این که تأمین‌کننده در اینجا یک‌نهاد بیرونی است. از لحاظ مالکیت و کنترل بر دعوا، چنین نهادی جایی بین وکیل و شرکت ییمه قرار می‌گیرد. این نهاد توسط قواعد حرفه‌ای و اخلاقی حاکم بر وکیل محدود نمی‌شود و بنابراین می‌تواند آزادی بیشتری در تصمیم‌گیری پیرامون میزان تعهد مالی خود داشته باشد (Steinitz, 2011, 1294). با این حال این نهاد کنترل بسیار کمتری در مقایسه با شرکت ییمه مسئولیت سنتی که اصولاً جای ییمه‌گذار را گرفته و به صورت کامل مسئولیت و اختیار حل و فصل دعوا را بر عهده می‌گیرد خواهد داشت (Lloyd, 2010, 26). بازار جهانی «تی پی اف» هم از لحاظ تعداد سرمایه‌گذاران فعال و هم از لحاظ مقدار سرمایه در دسترس در حال رشد است. در بعضی از حوزه‌های قضائی این بازار به شکل روزافروندی شلوغ شده است و تأمین‌کنندگان مالی مجبور به رقابت شدید برای جذب فرصت‌ها و تلاش برای یافتن شیوه‌های جایگزین استفاده از سرمایه خود شده‌اند. در حوزه تأمین مالی داوری بین‌المللی و جذب مشتری مدل‌های جدید تأمین مالی داوری بین‌المللی به بازار عرضه شده است.

پس از این بیان مختصر در خصوص «تی پی اف»،<sup>۱۵</sup> در ادامه تعدادی از اشکال تکامل بازار تأمین مالی داوری بین‌المللی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۱۴- بر اساس تعریف مورپیش نویسنده، تأمین مالی داوری بر اساس مبانی بشردوستانه (Philanthropic Arrangements)، «تی پی اف» محسوب نمی‌شود. تأمین‌کننده مالی در ازای تأمین مالی انتظار هیچ سودی ندارد و هیچ‌گونه ریسک ضرری را با شخص تأمین مالی شده تسهیم نمی‌کند. کنترلی را که یک تأمین‌کننده مالی بشردوستانه ممکن است درخواست نماید کمتر از «تی پی اف» است، از این‌رو تأمین مالی داوری بشردوستانه متفاوت از «تی پی اف» می‌باشد. البته مطابق برخی تعریف‌های گسترده بیان شده (واجد ایراد) از «تی پی اف» این نوع تأمین مالی «تی پی اف» محسوب می‌گردد.

۱۵- با توجه به بررسی تفصیلی جنبه‌های مختلف «تی پی اف» در سایر آثار نویسنده، در خصوص «تی پی اف» به همین مقدار اکتفا می‌گردد. برای مطالعه بیشتر به کتاب (در دست چاپ) و سایر مقالات نویسنده در خصوص جنبه‌های مختلف «تی پی اف» مراجعه گردد.

## ۱-۲- تأمین مالی اجرای رأی

در مراحل اولیه توسعه و رشد بازار «تی پی اف»، معمول بود که تأمین‌کنندگان مالی از پذیرش پرونده‌هایی که به احتمال زیاد در اجرا با چالش مواجه می‌شدند خودداری می‌کردند. مهم‌ترین دلیل عدم پذیرش قابل‌شناسایی نبودن دارایی‌های طرف مقابل بود. با این حال، با توسعه و رشد این بازار، تأمین‌کنندگان مالی دریافتند که بسیاری از بزرگ‌ترین و احتمالاً سودآورترین دعاوی ممکن است نیازمند پذیرش ریسک اجرا باشد. امروزه بسیاری از تأمین‌کنندگان مالی دارای قابلیت داخلی ردیابی دارایی و اجرا هستند و ممکن است بر این اساس به دنبال تمایز کردن خود باشند. به شکل مشابه، تعدادی تأمین‌کننده مالی وجود دارند که در ابتدا، کار خود را به عنوان آژانس‌های اجرای آراء یا وصول بدھی آغاز کردند ولی به تدریج فرصت‌های ورود و تأمین مالی دعاوی مورد مناقشه در مراحل اولیه فرآیند داوری را مورداً استفاده قرار داده و اکنون دعاوی را تأمین مالی می‌کنند.

در عمل، تأمین مالی اجرای رأی ممکن است به صورت آشکار یا ضمنی با منوط کردن بازگشت سرمایه به اجرای رأی درون توافق «تی پی اف» قرار گیرد. تأمین‌کنندگان مالی همچنین در اغلب موقع فرصت‌های اجرا را که در آن‌ها رأی قبل‌دریافت شده و برندۀ به دنبال تأمین مالی برای وصول عواید خود است مدنظر قرار می‌دهند. بنابراین امروزه تأمین مالی اجرا یک جزئی از «تی پی اف» شده و موضوعی است که موردنظر تأمین‌کنندگان مالی بسیاری قرار گرفته است.

## ۲-۲- تأمین مالی پرتفوی

تأمین مالی پرتفوی<sup>۱۶</sup> جایگزینی برای تأمین مالی بر اساس پرونده است. یک توافق پرتفوی می‌تواند به اشکال مختلف ساختاربندی شود، ولی دو نوع اصلی توافق وجود دارد: تأمین مالی ساختاردهی شده بر اساس یک شرکت حقوقی یا یک دپارتمان درون یک شرکت حقوقی که در آن مالکین دعاوی ممکن است موکلین مختلف این شرکت باشند؛ یا تأمین مالی ساختاردهی شده بر اساس یک مالک دعوای شرکتی یا نهادی دیگر که به احتمال زیاد در چندین دعوای حقوقی در طول مدت زمانی نسبتاً کوتاه داخل می‌شود. ساختاردهی تأمین مالی حول چندین دعوای تحت هر مدل معمولاً شامل شکلی از وثیقه متنقابل<sup>۱۷</sup> است، به این معنا که بازگشت سرمایه شخص تأمین‌کننده مالی به عملکرد مالی خالص کلی پرتفوی در مقابل نتیجه هر کدام از دعاوی خاص بستگی خواهد داشت. این نوع ساختار ممکن است برای مثال شرکت حقوقی یا مالک دعوای

شرکتی را قادر به دریافت سریع‌تر تأمین مالی بر اساس شروط از پیش تعیین شده نماید. از دید مالک شرکتی دعوی، تأمین مالی پرتفوی گزینه‌های جذابی را از قبیل افزودن احتمالی انواع پرونده‌ها درون پرتفوی که در حالت عادی امکان تأمین مالی به شکل انفرادی ندارند فراهم می‌کند. این امر به این دلیل ممکن می‌شود که بازگشت سرمایه شخص تأمین‌کننده مالی بر اساس پرونده‌های درون پرتفوی وثیقه‌گذاری می‌شود. چنین مدلی همچنین می‌تواند خواهان شرکتی را قادر به تجاری‌سازی (کسب درآمد) پرتفوی نماید، یعنی از سرمایه تأمین‌شده در برابر پرتفوی دعاوی نه تنها برای تأمین هزینه‌های حقوقی بلکه برای دیگر اهداف تجاری و/یا اعلام به عنوان سود استفاده شود. زمانی که منابع مالی برای حمایت از پرتفوی وکالت با دستمزد احتمالی شرکت حقوقی ارائه می‌شود و بازگشت سرمایه شخص تأمین‌کننده مالی وابسته به موفقیت شرکت حقوقی می‌شود، باز هم می‌توان گفت که چنین مدلی به شکل بالقوه به شرکت حقوقی اجازه می‌دهد تا به شکلی منعطف‌تر از سناریوی تأمین مالی یک پرونده‌ای سرمایه جذب کند و همین طور اجازه می‌دهد تا برای مثال هزینه‌های اضافی در یک پرونده توسط پرونده دیگری که بودجه کمتری مصرف می‌کند جبران شود. تحت مدل بالا، تأمین‌کننده مالی ممکن است هیچ رابطه قراردادی مستقیمی با موکلین شرکت حقوقی نداشته باشد چراکه توافق تأمین مالی پرتفوی تنها بین شرکت حقوقی و تأمین‌کننده مالی است.

یک گونه متفاوت از پرتفوی شرکت حقوقی (که ممکن است همراه با ساختار بیان‌شده در بالا وجود داشته باشد) ساختاری است که در آن موکلین شرکت حقوقی وارد قراردادهای تأمین مالی جدا با تأمین‌کننده مالی می‌شوند، ولی شروط آن قراردادها و/یا فرآیند ارائه منابع مالی بر اساس توافق اصلی شرکت حقوقی با شخص تأمین‌کننده مالی است. چنین توافق‌هایی اصولاً توافقات پرتفوی تعریف‌شده در بالا نیستند، چراکه این احتمال که وثیقه متقابل در میان پرونده‌های تأمین مالی شده امکان‌پذیر باشد بسیار اندک است. برای یک موکل عجیب خواهد بود که توافق کند که بخشی از عواید پرونده وی برای جبران ضررهای یک موکل دیگر شرکت استفاده شود. چنین توافق‌هایی اگر برای مثال تأمین‌کننده مالی یک فرآیند ارزیابی بایسته سریع‌تر، شروط تأمین مالی از قبل توافق شده، یا موارد مشابه را پیشنهاد دهد می‌تواند مزایای واضحی برای شرکت حقوقی به دنبال داشته باشد. با این حال، چنین توافق‌هایی منجر به مسائل تعارض منافع بالقوه می‌شود که شرکت‌های حقوقی باید با دقت آن‌ها را مدیریت نمایند.

در پایان ذکر این نکته ضروری است که مدل‌های تکاملی تأمین مالی داوری از جمله تأمین مالی پرتفوی بیش از اندازه جدید هستند که بتوان اثر آن‌ها را ارزیابی کرد. هنوز مشخص نیست که آیا

ترکیب‌های شرکتی تأمین‌کننده (مالک دعوای شرکتی یا تأمین‌کننده) شرکت حقوقی در آینده بیشتر مورداستفاده قرار خواهد گرفت یا خیر.<sup>۱۸</sup>

### ۳-۲- تأمین مالی شرکتی

داوری بین‌المللی همچنین ممکن است از طریق تأمین مالی شرکتی تأمین مالی شود. برای مثال، یک شرکت مادر ممکن است به یکی از شرکت‌های زیرمجموعه وام دهد تا آن شرکت قادر به پیگیری یک دعوای باشد، یا سهامداران، طلبکاران یا مالکین ذی‌نفع یک‌نهاد ممکن است برای پیگیری یک دعوای حمایت مالی ارائه کند که این موضوع می‌تواند برای آن‌ها منفعت مالی به دنبال داشته باشد. تأمین مالی شرکتی به شکل خاص برای تأمین منابع مالی هزینه‌های یکی از طرفین در یک دعوا ممکن است منجر به مسائلی مشابه با «تی پی اف» شود. با این حال، این مسائل به شکل سنتی از طریق مکانیسم‌ها و قواعد موجود حاکم بر روابط شرکتی رفع شده‌اند. برای مثال، احتمال تعارض منافع بین داور و یکی از طرفین نه تنها به خود طرف مربوط می‌شود، بلکه به وابستگان و نهادهای دارای «قدرت کنترل» بر آن‌طرف هم مرتبط می‌شود.<sup>۱۹</sup>

### ۴-۲- تأمین مالی فراتر از تأمین‌هزینه‌های حقوقی

یک حوزه درحال توسعه در رابطه با بازار تأمین مالی داوری بین‌المللی افزایش روزافزون تمایل تأمین‌کنندگان مالی برای بررسی (و در بعضی موارد تلاش فعال برای دستیابی به) فرصت‌هایی است که در آن‌ها سرمایه شخص تأمین‌کننده مالی برای اهدافی به‌غیراز تأمین مالی هزینه‌های حقوقی استفاده می‌شود. برای مثال، تأمین‌کنندگان مالی در حال ارائه سرمایه در گردش برای نهاد خواهان طی رسیدگی‌ها هستند تا منابع مالی به این منظور که خواهان بتواند تعهدات قبلی خود را انجام دهد فراهم شود. چنین ساختارهایی از این لحاظ که تأمین‌کننده مالی تعهد می‌کند مقدار مشخصی سرمایه را به صورتی ارائه کند که بازگشت سرمایه مبتنی بر موفقیت در داوری است تا حد زیادی مشابه با «تی پی اف» هستند. با استفاده از این مدل، مالک دعوای می‌تواند از آن به عنوان یک دارایی بهمنظور دریافت منابع مالی برای مجموعه متنوعی از اهداف بالقوه استفاده نماید.

در اوایل شکوفایی این بازار، این ساختار از دید بسیاری از تأمین‌کنندگان مالی جذابیتی نداشت. هنگامی که چنین ساختاری ارائه می‌شد معمولاً مقدار آن بسیار اندک بود و یک ساختار فرعی برای یک قرارداد تأمین مالی بزرگ‌تر برای هزینه‌های حقوقی به شمار می‌رفت. با این حال، به تدریج که بازار رقابتی تر

۱۸- نک: Sahani, 2017, 405.

۱۹- نک: IBA Guidelines, 2014.

شده است، تأمین کنندگان مالی به شکل روزافزونی به دنبال تمایز کردن خود هستند و کاربردهای جایگزینی را برای سرمایه خود پیشنهاد می‌دهند. با این حال، دسترسی عملی به چنین ترتیباتی نباید بیش از آنچه هست در نظر گرفته شود. این که آیا یک قرارداد در عمل قابلیت ساختاردهی دارد یا خیر به تعداد زیادی از عوامل بستگی دارد. پویایی‌های چنین قراردادهایی ممکن است از جذایت آن‌ها بکاهد. تأمین کنندگان مالی تمایل به قراردادی که پول بیش از اندازه‌ای در همان ابتدا در اختیار شخص تأمین مالی شده قرار دهد، یا به شکلی بسیار چشم‌گیر باعث کاهش مقدار وصول شده خالص مورد انتظار شخص تأمین مالی شده شود ندارند. به‌حال این ریسک وجود دارد که شخص تأمین مالی شده ممکن است علاقه خود به نتیجه پرونده را از دست بدهد و خود را به‌طور کامل متعهد به حداکثر رساندن شانس موفقیت نماید.

#### ۵-۲- تأمین مالی سهامی

تحت مدل «تی پی اف»، تعهد تأمین مالی، سطح مورد انتظار بازگشت سرمایه و شروط سرمایه‌گذاری درون قرارداد مشخص است. با این حال، اگر مالک دعوی یک‌نهاد یا شرکت خاص پروژه<sup>۲۰</sup> و بدون هیچ دارایی مادی به‌غیراز دعوای مدنظر باشد، تأمین کننده مالی ثالث ممکن است قادر به ساختاردهی به سرمایه و بازگشت سرمایه خود با خرید سهام در نهاد خواهان باشد.<sup>۲۱</sup> تحت این مدل، بازگشت سرمایه شخص تأمین کننده مالی ناشی از سود قابل توزیع تولیدشده به دلیل موقفيت در داوری در مقابل بازگشت سرمایه مبتنی بر قرارداد است. چنین ساختاری ممکن است مزایایی بالقوه فراهم کند. برای مثال، ممکن است تأمین کننده مالی را قادر به دستیابی به کترل بیشتر یا کترل کامل بر روی داوری بدون نقض محدودیت‌های موجود در این زمینه نماید. برای نمونه، دیوان عالی ایرلند به شکل آشکار بیان کرد که ساختاردهی سرمایه‌گذاری به این شکل به معنای «شَرَخَرَی» نخواهد بود.<sup>۲۲</sup> به علاوه، داشتن سهم در شرکت مالک دعوی می‌تواند تأمین کننده مالی را قادر به ورود به حلقه مصونیت نماید و دسترسی به تمام اطلاعات تحت مصونیت را برای تأمین کننده مالی بدون این که نگرانی در مورد درخواست افشاء بالقوه برای اطلاعات تسهیم شده با تأمین کننده مالی وجود داشته باشد فراهم نماید.

#### 20- SPV

۲۱- نک:

Churchill Mining PLC and Planet Mining Pty Ltd v. Republic Indonesia, ICSID Case No. ARB/12/14 and 12/40, Award (6 December 2016); Crystalllex International Corporation v. Bolivarian Republic of Venezuela, ICSID Case No. ARB (AF)/11/2), Award, 04 April 2016. 22- Persona Digital Telephony Limited and Another v. The Minister for Public Enterprise, Ireland and Others [2017] IESC 27.

### ۳-۳ اثر مدل تأمین مالی داوری بین‌المللی بر رابطه وکیل-موکل

ماهیت رابطه وکیل-موکل بسته به مدل تأمین مالی تغییر خواهد بود. در حالت تأمین مالی وکیل، رابطه وکیل-موکل یک رابطه خطی است که در آن موکل حق کنترل و مدیریت پرونده را حفظ می‌کند، گویی که خود موکل هزینه‌های دعوا را تأمین کرده است. به شکل مشابه، موکل تقریباً سطح مشابهی از کنترل را زمانی که تأمین کننده ثالث در «تی بی اف» هزینه‌ها را تأمین می‌نماید حفظ می‌کند. در بسیاری از حوزه‌های قضایی، تأمین کننده مالی باید در رابطه با میزان دخالت در رابطه وکیل-موکل، با توجه به وظایف حرفه‌ای و اخلاقی وکیل نسبت به موکل احتیاط فراوانی داشته باشد.<sup>۲۳</sup> این رابطه سه‌طرفه را می‌توان به شکل مناسب توسط یک مثلث متساوی‌الاضلاع نشان داد که در آن، اضلاع موکل-وکیل و موکل-تأمین کننده پرنگ بوده و ضلع بین وکیل و تأمین کننده به شکل نقطه‌چین است. خط نقطه‌چین نشان‌دهنده آن است که هم وکیل و هم تأمین کننده در حال همکاری به نفع موکل مشترک خود هستند، و این که اجازه امضای قراردادی مجزا برای تعریف رابطه خود با یکدیگر را ندارند که این امر به دلیل وظایف حرفه‌ای و اخلاقی وکیل نسبت به موکل است.<sup>۲۴</sup>

در مقابل، تحت توافق‌های سنتی «بیمه مسئولیت»، شرکت بیمه در اغلب موقع به شکل همزمان موکل آن وکیل است. در بعضی حوزه‌های قضایی، شرکت بیمه ممکن است به تنایی وکیل را استخدام و هزینه وی را پرداخت کند و ممکن است به همراه طرف بیمه گذار در دعوا به عنوان طرف هم‌زمان نامبرده شود که به شرکت بیمه اجازه می‌دهد تا کنترلی تقریباً نامحدود بر مدیریت پرونده داشته باشد. این رابطه سه‌طرفه را می‌توان به بهترین شکل توسط یک مثلث متساوی‌الاضلاع نشان داد که در آن اضلاع پرنگ نشان‌دهنده روابط بیمه گر-بیمه گذار و بیمه گر-وکیل هستند و ضلع نقطه‌چین نشان‌دهنده رابطه بیمه گذار-وکیل خواهد بود. این امر نشان می‌دهد که بیمه گذار تقریباً تمام حقوق خود برای مدیریت نقش وکیل در پرونده را در ازای مبلغ پرداختی توسط شرکت بیمه واگذار کرده است. این روابط تأمین مالی مختلف منجر به تغییراتی در تعادل اختیار و قدرت برای مدیریت و کنترل شیوه مدیریت دعوا می‌شود. در مواقعي که موکل پولی را از طریق وام دریافت می‌کند، یا وکیل تأمین مالی در پرونده را بر عهده می‌گیرد، موکل

۲۳- نک:

Fulbrook Management LLC, Investing in Commercial Claims Nutshell Primer 9-10 (2d. ed.), Mar. 3, 2011, paper given at the Fordham Law School Roundtable on Third-Party Funding of International Arbitration Claims: The Newest “New New Thing”, New York, 15 Jun. 2011; Raconteur Media, 2010, 9; Steinitz, 2011, 1325; Richmond, 2005, 664.

24- Richmond, 2005, 664; Fulbrook Management LLC, 2011, 1 ; Steinitz, 2011, 1276.

کنترل کامل بر پرونده خود را حفظ می‌کند. در مقابل، در مواقعي که دعوي و اگذار يا فروخته می‌شود، يا زمانی که توافق «بیمه مسئولیت سنتی» وجود دارد، موکل معمولاً کنترل بسیار اندک يا هیچ کنترلی بر جهت‌گیری دعوا نخواهد داشت.

#### نتیجه

اشاره شد که پیش از «تی پی اف» مدل‌های مختلف تأمین مالی داوری بین‌المللی از جمله تأمین مالی وکیل، بیمه، وام و واگذاری يا فروش دعوا وجود داشته است. بعد از پیدایش «تی پی اف» نیز تنوعی از مدل‌های تأمین مالی ارائه شده است. در این زمینه می‌توان به تأمین مالی پرتفوی، تأمین مالی شرکتی، تأمین مالی فراتر از تأمین هزینه‌های حقوقی و تأمین مالی سهام اشاره نمود. ویژگی متمایز «تی پی اف» از سایر مدل‌های تأمین مالی این است که شخص تأمین مالی شده صرفاً در صورت پیروزی شخص تأمین مالی شده می‌تواند مبلغ موردن توافق در قرارداد را مطالبه نماید. در حال حاضر «تی پی اف» نه تنها در حال به حاشیه راندن سایر روش‌های تأمین مالی است، بلکه قانونگذاران ملی را نیز به شناسایی و استفاده از آن فرا می‌خواند. استفاده از «تی پی اف» می‌تواند باعث توسعه داوری بین‌المللی شود، اما علیرغم رشد نسبی طی سال‌های اخیر، کماکان با یک سری چالش‌های اساسی مواجه است که بی‌توجهی به حل آن‌ها ممکن است استفاده از آن را به تدریج کاهش دهد و زمینه را برای استفاده از نهادهای مشابه فراهم سازد.

**ملاحظات اخلاقی:** موارد مربوط به اخلاق در پژوهش و نیز امانتداری در استناد به متون و ارجاعات مقاله تماماً رعایت گردیده است.

**تعارض منافع:** تعارض منافع در این مقاله وجود ندارد.

**تأمین اعتبار پژوهش:** این پژوهش بدون تأمین اعتبار مالی نگارش یافته است.

#### منابع

##### فارسی

- بهمنی، محمدعلی و اسدی، محمدمهدی، ۱۴۰۰، چالش‌های اساسی تأمین مالی داوری بین‌المللی توسط شخص ثالث، **پژوهش حقوق خصوصی**، شماره ۳۴.

##### لاتین

##### کتاب‌ها و مقاله‌ها

- Bench Nieuwveld, 2017, Lisa, Shannon Sahani, Victoria, Third-Party Funding in

- International Arbitration, Second Edition, Kluwer Law International.
- Bristows, 2011, Guide to Litigation Costs Funding and Insurance.
  - Chang, Eric Z, 2018, “State of California”, Handbook on Third-Party Funding in International Arbitration, Pitkowitz, Nikolaus (Editor), Juris.
  - Clanchy, James, 2016, “Navigating the Waters of Third Party Funding in Arbitration”, International Journal of Arbitration, Mediation and Dispute Management, Vol.82, No.3.
  - De Morpurgo, Marco, 2011, “A Comparative Legal and Economic Approach to Third- Party Litigation Funding”, Cardozo Journal of International and Comparative Law, Vol 19.
  - Fulbrook Management LLC, 2011, Investing in Commercial Claims Nutshell Primer 9-10 (2d. ed.), paper given at the Fordham Law School Roundtable on Third-Party Funding of International Arbitration Claims: The Newest “New New Thing”, New York.
  - Game-changer’ for UK litigators with launch of first DBA insurance, Solicitors Journal, 24 May 2017.
  - IBA Guidelines on Conflicts of Interest in International Arbitration, Adopted by resolution of the IBA Council on Thursday 23 October 2014.
  - Kaplan , Charles, 2013, “Third-party Funding in International Arbitration Issues for Counsel in Third-Party Funding in International Arbitration”, Cremades, Bernardo M , Dimolitsa, Antonias (eds), International Chamber of Commerce (ICC).
  - Lloyd, Richard, 2010, “The New, New Thing”, 01 Jun. 2010, Law.com.
  - Ogbuanya , Nelson, “Nigeria”, Handbook on Third-Party Funding in International Arbitration, Pitkowitz, Nikolaus (Editor), Juris, 2018, p.303 ;
  - Raconteur Media, 2010, “Raconteur on Legal Efficiency”, The Times (Supplement).
  - Raymond, Nate, 2010, “Attorneys Explore Third-Party Funding in Commercial Disputes”, New York Law Journal (N.Y.C. L. J.), (Online), law.com.
  - Richmond, Douglas R., 2005, “Other People’s Money: The Ethics of Litigation Funding”, Mercer Law Review, Volume 56.
  - Shannon Sahani, Victoria, 2017, “Reshaping Third-Party Funding”, Tulane Law Review, Vol 91.
  - Steinitz, Maya, 2011, “Whose Claim Is This Anyway? Third-Party Litigation Funding”, Minnesota Law Review Vol. 95, No. 4.
  - Trusz, Jennifer A., 2013, “Full Disclosure? Conflicts of Interest Arising from Third-Party Funding in International Commercial Arbitration”, Georgetown law journal, Vol. 101, Issue 6.
  - Wachter, Robert W., Koo, Hyunyang, 2018, “South Korea”, Handbook on Third-Party Funding in International Arbitration, Pitkowitz, Nikolaus (Editor), Juris.

### بروندها

- Churchill Mining PLC and Planet Mining Pty Ltd v. Republic Indonesia, ICSID Case No. ARB/12/14 and 12/40, Award (6 December 2016).
- Crystalex International Corporation v. Bolivarian Republic of Venezuela, ICSID Case No. ARB (AF)/11/2, Award, 04 April 2016.
- Persona Digital Telephony Limited and another v. The Minister for Public Enterprise, Ireland and Others [2017] IESC 27.

# *Legal Civilization*

No.15- Summer 2023

ISSN: 2873-1841  
ISSN: 2873-1922

Types of Funding Models of International Arbitration

Mohammad Mahdi Asadi

Evaluation of Women's Financial Rights in the Islamic Family Law: The Comparative Study in Iran, Egypt, Morocco, and Tunisia's Law  
Hussein Movahedian, Mohsen Esmaeili, Mohammad Roshan

A Comparative Study of Compensation Methods for Moral Damages in the Legal System of Iran and England

Aref Rashnudi, Yusuf Ahmadi

An Analysis of the Problems of Secondary Victimization of Immigrants in the Judicial Process (a Case Study of Afghan, Iraqi (and Lebanese Immigrants

Amin Hajivand, Sayyed Ehsan Hakimzadeh, Amin Alizadeh

Defense Diplomacy of Hirmand's Border Disputes and Non-Compliance of Treaties

Sobhan Tayebi, Sanaz Abolghasemi

A Comparative Study of the Criminal Responsibility of Children in Iranian and American Law

Amin Amirian Farsani

Analyzing the Pattern of Hierarchical Relationship between Prosecutor and Prosecuting Attorney in Criminal Law of Iran

Saeed Ghaedi, Shabnam Jahangiri

Legal and Criminological Analysis of the Role of Women in Terrorist Groups

Neda Gahremanzadeh, Amin Hajivand, Davood Alizadeh

Piracy in Somali Waters as a Threat to Security and International Law

Jamshid Siah Mansour, Hedayat Hasanzor, Ahmadreza Emtehani, Zahra Faraji

Solutions to Fight against Financial Corruption of Government Officials in Iranian Law

Sajjad Moradi, Amirhasan Abolhasani

The Fair Equivalent Remuneration in the Laws of the Islamic Republic of Iran and Jurisprudence

Parviz Rezaee, Fatemeh Amiri

The Role of Iran's Criminal Policy in the Management of Cryptocurrencies

Mostafa Karami Pour, Mona Rajabzade Baghi

The Scope of the Unauthorized Seller's Guarantee of Payment of Compensation in Jurisprudence, Law and Judicial Procedure

Abbas Bagheri, Siavash Razi

Economics of Crime in the Analysis of Pluralism of Punishment and its Individualization

Esmaeil Kashkoulian, Mahmoud Ashrafi Mahabadi, Amin Amirian Farsani

Community-Oriented Punishments: Challenges, Effects and Consequences in Iran's Penal System

Eraj Morvati, Jehanshah Shecary, Esmaeil Ghamari

Analyzing Iran's Legislative Policy Regarding Marginalization

Nasim Karimi

The System Governing the Implementation of Decisions in the Court of Administrative Justice

Reza Hasan Nezhad Omrani

The Differential Criminal Policy of Increasing and Mitigating Punishments in the Armed Forces Law (Comparative Study of the (Islamic Republic of Iran and the United States of America

Yasser Shakeri

Ecocide, Genocide, Capitalism and Colonialism: Consequences for Indigenous Peoples and Global Ecosystems Environment

Sayed Alireza Mirksamali, Amin Hajivand, Behzad Tavassoli Fam

The Position of Court Translation in Iran and the United States of America

Zahra Vahabi, Mohammad Ghorbanzadeh